

De muren van Jeruzalem

Een groep jonge journalisten uit Nederland bezoekt voor het eerst Israël. Ook het *Nederlands Dagblad* reist mee, op zoek naar antwoorden over de complexe positie van Israël in de wereld.

DAGBOEK ISRAËL

door onze redacteur **Albert Heller**

De bekendste muur van Jeruzalem is de Klaagmuur. Een indrukwekkende plek waar Joden komen om te bidden. De muur staat in de oude stad, een locatie waar niet alleen de Joden bidden, maar ook de christenen en moslims heilige plaatsen kennen. Terwijl de Joden hun gebeden opzeggen voor de muur, klinkt even verderop de oproep tot gebed vanaf een minaret. Op een eenmalige veiligheidscontrole na, lijkt het alsof de drie bevolkingsgroepen relatief vreedzaam langs elkaar heen leven in het gebied.

De situatie staat in schril contrast met de situatie bij een andere muur. Een muur die door het Israëlische leger wordt beschreven als een van de grootste successen in de strijd tegen de terreur. Het miljarden kostende bouwwerk scheidt de Palestijnse gebieden op de Westoever van de Israëlische gebieden. De rondleiding rond deze muur wordt verzorgd door een streng ogende kapitein van het Israëlische leger, geboren in de Verenigde Staten. „Deze vier miljard dollar aan hekken (97 procent van de muur is hek) scheidt ons van degenen die ons willen oplazen”, zegt Baker koel.

Vanaf 2000 regeerde angst in de straten van Jeruzalem. Bomaanslagen waren een dagelijks tafereel. „Als ik met mijn vrouw en twee dochters met de bus ging, dan zat ik met een kind voorin en mijn vrouw met mijn andere dochter achterin”, vertelt Baker. „Zo zouden we niet allemaal tegelijk het leven laten.”

Vanaf 2002 werd begonnen met de bouw, die nu bijna voltooid is. Grote blokken beton of lege

vlaktes, geflankeerd door een metershoog hek van twee rijen, scheiden steden en wijken. Dat het nu weer rustig is, komt volgens Baker door de ‘muur’. De Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever onder vinden er echter veel hinder van. Het ellenlange wachten voor checkpoints, het niet meer bij je land kunnen komen, het niet meer kunnen bezoeken van je vrienden twee straten verderop; de muur creëert veel nieuwe wrok tegenover de Israëliërs bij

Arabieren aan beide kanten van de muur. Dat signaleert ook de Arabische journalist Khaled Abu Toameh van de *Jerusalem Post*. „Een generatie wordt verpest. Als je twaalfjarige jongens in Ramallah vraagt wat ze later willen worden, dan hoor je dingen als: ik wil bij Hamas, vechten tegen Israel.” Baker erkent dat, maar hij blijft ervan overtuigd dat de muur het beste is voor alle partijen.

Toameh, een Arabier met een Israëlisch paspoort, ziet de muur niet als de beste oplossing. „Het gaat ten koste van het prachtige landschap en het belemmert het leven van de Palestijnen op te veel manieren”, zegt hij. „Maar aan de andere kant zie ik wel liever mensen in de rij staan, dan dode lichamen op straat. Uiteindelijk moeten de Palestijnen zorgen voor een goede daadkrachtige overheid, zodat zij zelf op kunnen treden tegen extremisten, net zoals dat in Egypte gebeurt. Als dat zover is, dan kan de muur zo weg.” Nu de muur weghalen is echter geen optie, weet Toameh, die vaak de Westelijke Jordaanoever bezoekt. „Dan is er morgen een bomaanslag. Ik zie wat daar gebeurt.”